

Svar på skriftligt spörsmål om ställningen för den kommande chefen för Gränsbevakningsväsendet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 252/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Jani Mäkelä /saf m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att rätta till de missuppfattningar om gränsernas hållbarhet i vårt land och gränsbevakningsväsendets trovärdighet som uppstått på grund av det utlåtande som fått stor spridning i media och

åtnjuter Ilkka Laitinen fortfarande regeringens förtroende att inleda sitt uppdrag som chef för gränsbevakningsväsendet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Gränsbevakningsväsendet har som lagstadgad uppgift att upprätthålla gränssäkerheten. Med upprätthållande av gränssäkerheten avses enligt gränsbevakningslagen åtgärder som vidtas i hemlandet och utomlands för att förhindra brott mot bestämmelserna om passerande av riksgränsen och den yttre gränsen, avvärja hot mot den allmänna ordningen och säkerheten i persontrafiken över gränserna, bekämpa gränsöverskridande brottslighet och garantera säkerheten vid passerande av gränsen. Gränsövervakningen grundar sig direkt på den EU-förordning som ska tillämpas (kodexen om Schengengränserna). Närmare bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets och gränsbevakningsmännens befogenheter i gränsövervakningen finns i gränsbevakningslagen. Gränsbevakningsväsendets verksamhet styrs också av annan EU-lagstiftning samt av internationella överenskommelser och människorättsskyldigheter som Finland har förbundit sig till.

EU-förordningen om en europeisk gräns- och kustbevakning innehåller bestämmelser om en integrerad gränsförvaltning. I denna ingår bland annat samarbete mellan medlemsstaterna i EU och med tredjeländer. Gränsbevakningsväsendets och gränsbevakningsmännens befogenheter sträcker sig dock inte utanför Finlands gränser, med undantag av situationer där man lämnar gränssäkerhetsbistånd till en annan medlemsstat i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning. Gränsbevakningsväsendet har således inte rätt att hindra eller begränsa människors rörlighet utanför Finlands rikes gränser.

Det i spörsmålet nämnda utdraget ur den intervju som generalmajor Ilkka Laitinen gett åt Helsingin Sanomat har tagits ur sitt sammanhang. Laitinen har uttryckligen ansett det viktigt att

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 252/2018 rd

de personer som strävar efter att ta sig över gränsen eller som olagligt tagit sig över gränsen upptäcks och grips, att deras ärende behandlas och att personer som inte har uppehållstillstånd återsänds. Dessa åtgärder grundar sig på den ovan nämnda nationella lagstiftningen, EU-lagstiftning och internationella överenskommelser som förpliktar Finland.

Man kan inte på något sätt anse att Laitinen med sitt yttrande ifrågasatt Gränsbevakningsväsendets förmåga och vilja att ta hand om sina lagstadgade uppgifter. Enligt rättsstatsprincipen i Finlands grundlag ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. I all offentlig verksamhet ska lag noggrant iakttas. I intervjun har på ett sakligt sätt lyfts fram de ovan nämnda förutsättningarna för Gränsbevakningsväsendets verksamhet, som skapas av lagstiftningen och folkrättsliga frågor.

Den intervju som generalmajor Laitinen gett ger inte anledning till att misstänka hans engagemang eller förmåga att påbörja uppdraget som chef för Gränsbevakningsväsendet från och med den 1 september 2018.

Helsingfors 4.7.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen